

תעניות דלא נשלוט ביה נורא דגיהנם שלא ישלוט בו אש הגיהנם.

כל תלתין יומי הוה בדיק נפשיה כל שלשים יום היה רבי זירא בודק את עצמו לראות אם תפילתו התקבלה ואש הגיהנם אינה שולטת בו שגר תנורא סליק ויתב בגויה הוא היה מסיק את התנור ונתיישב בתוכו ולא היה שלטא ביה נורא והאש לא שלטה בו.

יומא חד יהבו ביה רבנן עינא יום אחד נתנו בו חכמים עין הרע ואיחרכו שקיה ונתרכו שוקיו כשנכנס לתנור. וקרו ליה ומאז קראו לרבי זירא "קטין חריך שקיה" קטן [שהיה נמוך]⁽⁶¹⁾ חרוך השוקיים.

אמר רב יהודה אמר רב: מאי דכתיב [ירמיה ט יא] "מי האיש החכם ויבן את זאת ואשר דבר פי ה' אליו ויגידה על מה אבדה הארץ".

דבר זה אמרו חכמים, ולא פירשוהו. חכמים פג-ב שאלו מדוע נחרבה ארץ ישראל בחורבן בית ראשון [כמו שנאמר "מי האיש החכם"].

אמרו נביאים, ולא פירשוהו. גם הנביאים שאלו כן [כמו שנאמר "אשר דבר פי ה' אליו"].

עד שפירשו הקדוש ברוך הוא בעצמו את סיבת החורבן.

שנאמר [שם יב] "ויאמר ה': על עזבם את תורתי אשר נתתי לפניכם".

תורה מזרעו ואקריהו מהשמים הקריאו לו את הפסוק "לא ימושו מפיד".

יתב ארבעים תעניתא אחרני הוא צם עוד ארבעים תעניות ואקריהו "לא ימושו מפיד ומפי זרעך".

יתב מאה תעניתא אחרני הוא צם עוד מאה תעניות אתא ואקריהו באו והקריאו לו "לא ימושו מפיד ומפי זרעך ומפי זרע זרעך".

אמר רב יוסף: מכאן ואילך לא צריכנא אינני צריך עוד להתפלל ולהתענות על הדורות הבאים, שהרי תורה מחזרת על אכסניא שלה.

רבי זירא כי סליק לארעא דישראל כשעלה מבבל לארץ ישראל יתב מאה תעניתא, דלשתכח גמרא בכלא מוניה הוא צם מאה תעניות והתפלל שישכח את התלמוד בבלי כי היכי דלא נטרדיה כדי שלא יטרד מדרך הלימוד של האמוראים בבבל שהיא שונה מזו של האמוראים בארץ ישראל שמיישבים את הדברים בלי להקשות ולתרץ זה לזה אלא מעיינים יחד ומתקנים זה את דברי זה עד שהענינים מתבררים.⁽⁶⁰⁾

יתב מאה אחרניתא הוא צם עוד מאה תעניות והתפלל דלא לשכוב רבי אלעזר בשניה שרבי אלעזר לא ימות בחייו ונפלין עילויה מילי דצבורא ויפול עליו עול עניני הציבור.

ותיב מאה אחרני הוא צם עוד מאה

ירושלמי "זעירא". ובתלמוד בבלי הבליעו העי"ן. מהרש"א.

60. רש"י סנהדרין [כד א] ד"ה מחבלים.

61. כתוב בספר יוחסין שלכן נקרא בתלמוד